

ljenju toliko umorov in drugih zločinov.

Najbolj čuden spomenik

bodo v kratkem odkrili na Poljskem. Neki kipar je predlagal, naj postavijo v Varšavi bronasti kip, katerega glava se da odstraniti. Svoj predlog je utemeljil kipar takole: »Slava zelo hitro mine. Poljska potrebuje mnogo narodnih junakov. Oblasti bi morale za to skrbeti, da pridejo ti junaki do obče slave baš tedaj, ko je narod najbolj navdušen za njihove zasluge.«

Črešnjevec pri Slov. Bistrici. Tukajšnje prosvetno društvo priredi v nedeljo, dne 12. junija ob 3. uri popoldne veliko javno tombolo. Dobitki so dragoceni, in sicer: prvovrstno moško kožo, lepa omara, okopalnik, postelja z nočno omarico, osipalnik, miza z dvema stoloma, blago za moško obleko, blago za žensko obleko, žepna ura, fino ogledalo s stojalom. Nadalje še več kot 200 drugih koristnih dobittkov v vrednosti 10.000 Din. Cena tablici samo Din 2.50. Prosimo vsa sosedna društva, da za ta dan ne prirejajo svojih prireditev, ampak pridite vsi ta dan na Črešnjevec. Ker je čisti dobiček namenjen v korist gradnje društvenega doma, vabi odbor na obilen obisk.

Prosvetno društvo pri Sv. Vidu pri Ptujju priredi dne 5. junija popoldne ob 3. uri pri g. Francu Vavpotiču v Gočevi pri Sv. Rupertu v Slov. goricah igro dr. Kreka: »Tri sestre«. Pred in po igri poje pevski zbor venček narodnih pesmi. Na svidenje v Gočevi!

St. Andraž pri Velenju. Ponovno vabimo naše prijatelje iz domače ter iz sosednih župnij, da se sigurno udeležijo tridejanske igre »Pri kapelici«, ki jo uprizori katoliško prosvetno društvo v nedeljo, dne 5. junija ob 3. uri popoldne v društvenem domu. Igra je tako napevna, obenem pa tako šaljiva in ganljiva, da bo vsakemu žal, kdor ne bo prišel pogledat. Nastopil bo tudi pevski zbor z večjim številom pevskih točk. Vstopnina je pa tudi tako nizka:

da zaradi nje pač vsak lahko pride pogledat. Zato vljudno vabljeni vsi!

Deželani, usmilite se revnih otrok!

V začetku maja se je obrnil škofijski odbor K. A. v Mariboru na župne urade - bolj premožnih krajev s sledečo prošnjo:

Prečastitim župnim uradom.

Beda gostuje v splošnem povsod. Najhuje gospodarji po trgih in mestih. Tam nele da denarja ni, marveč je na stotine hiš, družin, ki čisto niti koščka kruha nimajo.

Najbolj so prizadeti otroci, ker položaja ne razumejo in se jim zdi čudno, da so nekateri lepo oblečeni in jedo bel kruh, oni pa morajo hoditi napol nagi in dostikrat niti črnega kruha nimajo. Človek lahko na vsakem oglu nalleti na take reveže, blede, suhe, bolehave... Iztegujejo roko in prosijo za kako malenkost. Človeku se krči srce od sočutja, ko jih gleda.

Koncem junija se začnejo šolske počitnice. Kako veselo bodo vriskali vaški otroci! Med poljem in travniki se bodo solnčili in srkali vase sveži zrak. Mestnim revežem se obraz ne bo razveselil niti med počitnicami. Njih niti v počitnicah ne pričakujejo nikake dobrote. Beda in pomanjkanje bo njihov delež tudi takrat. Prenašali jo bodo še težje, ker med šolskim letom so se vsaj v šoli raztresli.

Škofijski odbor li največjim revežem rad pripravil nekaj veselja. Na počitnice bi jih rad poslal, da bi se tudi oni enkrat navžili svežega zraka, napili toplega mleka in najedli kruha. Sam te akcije ne more izvesti, radi tega se obrača na Vas, gg. dušni pastirji.

V posameznih župnijah je gotovo večje število bogatih družin, ki bi poleg domačih družinskih članov lahko preživljale vsaj še enega otroka. K takim družinam bi lahko spravili naše mestne uboščke. Ti otroci bi pomagali pasti krave in opravljali druga lažja dela.

Odbor Vas prav toplo prosi, stopite k takim bogatim družinam, pojasnite jim ves položaj. Opišite bedo mestnih otrok tudi s prižnic. Ta in oni se bo gotovo omeščal.

Ko bo ta akcija končana, sporočite odboru, koliko otrok bi lahko poslali v Vašo župnijo. Ker čas beži, prosimo, da storite to čim prej.

Prosimo v imenu Kristusovem, ki je iz ljubezni do nas daroval vse in je zapovedal, da moramo potrebnim vsi izkazovati dela usmiljenja.

Ves trud bo Bog poplačal.

Jerebič Franc l. r., predsednik

Kolenc Franc l. r., tajnik.

S to prošnjo se odbor tem potom obrača na vse župne urade. Prošnja naj ne bo glas ypijočega v puščavi.

Obenem se obračamo na vse dobro ljudstvo na deželi. Nihče naj ne čaka, ali pride k njemu g. župnik ali g. kaplan, marveč kdor lahko sprejme kakega otroka, naj kar piše odboru (Tajništvo K. A. Maribor, Aleksandrova cesta 6/I.). Mestnih otrok se ni treba nobenemu bati, ker so tudi oni ljudje. Pomagali bodo pri vsakem delu, ki ne bo presegalo njihove moči. Ko pa se na jesen vrnejo, bodo doma z veseljem pripovedovali o dobrih ljudeh na deželi.

Dobro slovensko ljudstvo, odpri srce in roke ubogim mestnim šolarčkom!

Vuzenica. Po dolgi in težki bolezni je na binokšno nedeljo ob 17. uri umrla posestnica in gostilničarka gospa Julijana Gregl, splošno znana »Črešnikova teta«. G. Črešnik Anton je leta 1916 padel na soški fronti, tri leta pozneje je umrla njegova soproga ter zapustila tri male otročiče: sina in dve hčerki. K tem sirotam se je s svojega posestva v Ribnici na Pohorju preselila kot teta njihove pokojne matere neporočena Julijana Gregl in od takrat pa do svoje smrti kot najboljša mati skrbel za njih vzgojo v krščanskem in narodnem duhu, poleg tega pa je vodila Črešnikovo gostilno in celo gospodarstvo z obhudovalja vredno spretnostjo. Ker je bila do vsakogar prijazna in dobrohotna, si je pridobila srca Vuzeničanov in okoličanov, katerim ostane v blagem spominu. Bila je radodarna do revežev, pomagala je ljudem, če so bili v denarni zadregi, izdatno je podpirala tudi domače gasilno društvo. Opetovano previdena s svetotajstvi, je boguvdano pričakovala, da jo smrt reši hude-

željo, naj bi se ustanovil v Belgijskem Kongu živalski park. Dvajset let je minulo, predno so izpolnili pokojnikovo željo.

Nov tečaj mraza.

Rusko geografsko društvo je poslalo profesorja Obručeva v deželo Jakutov, kjer je učenjak odkril nov tečaj mraza na zemlji. V dolini Olmekeon je ekspedicija doživela temperaturo do 65.2 stopinj pod ničlo. Najprvo so člani odprave mislili, da so se zmotili, toda pozneje so se prepričali, da se niso prevarili. Sapa je zmrznila pri izdihavanju kakor bi šumela. Jakuti, ki jim je ta stvar dobro znana, imenujejo ta proces »šepetanje zvezd«. Do-

begu v nadi, da bo zaigral v hrvatsko-slavonski Krajini krvavo kolo, po čemur so hlepeli odločilni turški krvoloki.

Kakor hitro je došel Hasan v Bosno, je pričel vznemirjati obmejne kraje. Že 3. maja 1591. je naznanil ban Tomaž Erdedi karlovškemu generalu Andreju Turjaškemu, da je dal napraviti bosanski paša pri Svinjaru pod Gradiško iz ladij most čez Savo in bo udaril na Bihač ali na Slavonsko krajino. General je menil, da je Bihač v večji nevarnosti kot Sisek in je poslal zato tamšnjemu poveljniku pl. Obračanu 200 mož iz Karlovca na pomoč. Andrej Turjaški je pisal tudi kranjskim deželnim stanovom, naj mu pošljejo smodnika ter svinca ter vse pripravijo, da vpokličejo za slučaj potrebe domobrance.

Med tem je bil zbral Hasan krog sebe vse podrejene sandžake* in vojsko 18.000 mož. V prvih dneh avgusta je udaril s to armado proti Sisku. Trdnjava je bila last zagrebškega kapitlja,

* Berglerbegluki, katere smo prej omenili, so se delili v turški državi na sandžake. Načelovali so jim sandžaki ali pa so se imenovali tudi paše.

ki je določil za poveljnika kanonika Nikolaja Mikca in Štefana Kovačiča. Siščani so se pod svojima duhovnima poveljnikoma junaško branili in prizadeli Turkom mnogo škode. Ker so hkrati došle od vseh strani na pomoč krščanske čete, je prekinil Hasan že četrti dan obleganje in pričel umik proti Gradiški 11. avgusta.

Zagrebški kapitelj pa ni zaupal Hasanu, ampak je po njegovem odhodu Sisek zopet utrjeval. Vnovič je prosil pomoči slovenske dežele. Kranjci bi bili radi pomagali, ali so že bili razposlali svoje topove v Karlovec, Bihač in druge krajinske trdnjave, denarja pa niso imeli. Še za karlovško posadko so dobili le s težavo 2000 gld. na posodo, da so jih poslali Turjaškemu. Dežela je bila vsled vednih bojev tako obubožala, da ni mogla več pošteno preskrbljevati karlovške posadke. General Andrej Turjaški je bil prisiljen vsled pomanjkanja živeža razpustiti vojake po kmetih, da so se preživeli z ropom.

Hasan paša res ni dolgo miroval. Meseca oktobra 1591. je napadel Slavonsko krajino. Dril je s 16.000 možmi iz Vakarskega Sandžaka proti